

Modernizacja systemów wymiaru sprawiedliwości w UE: nowy pakiet przyspieszający cyfryzację systemów wymiaru sprawiedliwości i intensyfikujący szkolenie pracowników wymiaru sprawiedliwości

Bruksela, 2 grudnia 2020 r.

Komisja Europejska przyjęła dziś pakiet inicjatyw mających na celu modernizację unijnych systemów wymiaru sprawiedliwości. Dwa główne filary nowego pakietu to komunikat w sprawie [cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości](#) w UE oraz nowa strategia w zakresie [europejskiego szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości](#). Ten zestaw narzędzi cyfrowych w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości ma na celu dalsze wspieranie państw członkowskich w dostosowywaniu ich krajowych systemów wymiaru sprawiedliwości do realiów ery cyfrowej oraz poprawę transgranicznej współpracy sądowej między właściwymi organami w UE. W ramach europejskiego szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości Komisja przygotowuje sędziów, prokuratorów i pracowników wymiaru sprawiedliwości na wyzwania XXI wieku, takie jak cyfryzacja. Jego celem jest także ugruntowanie wspólnej europejskiej kultury sądowej w oparciu o praworządność, prawa podstawowe oraz wzajemne zaufanie.

Wiceprzewodnicząca do spraw wartości i przejrzystości **Věra Jourová** powiedziała: *Wymiar sprawiedliwości w UE musi nadać za transformacją cyfrową i spełniać oczekiwania obywateli. Jako że sądy krajowe są również sądami UE, zdecydowanie popieramy to nowe podejście do cyfryzacji systemów wymiaru sprawiedliwości. Poprawi ona dostęp do wymiaru sprawiedliwości i współpracę w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w UE oraz usprawni funkcjonowanie rynku wewnętrznego.*

Komisarz do spraw wymiaru sprawiedliwości **Didier Reynders** powiedział: *Sędziowie, adwokaci, prokuratorzy – wszyscy pracownicy wymiaru sprawiedliwości – muszą stawić czoła wyzwaniom XXI wieku. Obejmuje to cały nowy świat sztucznej inteligencji, który musimy eksplorować przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych. Kryzys związany z COVID-19 wyraźnie przypomina o potrzebie szybkiej cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości. Jestem przekonany, że przyjęty dziś pakiet umożliwi zarówno obywatelom, jak i przedsiębiorstwom, w całej Unii, łatwy dostęp do wymiaru sprawiedliwości, nie tylko tradycyjnymi kanałami, ale i drogą elektroniczną.*

Cyfryzacja systemów wymiaru sprawiedliwości w UE

Pandemia koronawirusa uwidoczniła potrzebę przyspieszenia cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości. Stało się jasne, że przedsiębiorstwa i obywatele muszą mieć dostęp do wymiaru sprawiedliwości również w internecie, ze swojego laptopa w domu. Przedstawiony dziś **komunikat w sprawie cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości w UE** przewiduje zestaw narzędzi służących propagowaniu stosowania narzędzi cyfrowych przez państwa członkowskie, zgodnie z zasadami proporcjonalności i pomocniczości. Poniżej opisano cztery z przedstawionych dzisiaj narzędzi.

- **Sprawienie, by kanał cyfrowy stał się domyślnym wyborem w transgranicznej współpracy sądowej:** obecnie wiele postępowań sądowych, w tym postępowań transgranicznych, nadal toczy się w formie papierowej i drogą pocztową. Komisja Europejska przygotowuje wniosek ustawodawczy dotyczący cyfryzacji transgranicznych procedur współpracy sądowej w sprawach cywilnych, handlowych i karnych. Przyjęcie wniosku planowane jest na koniec 2021 r.
- **Zwalczanie przestępczości transgranicznej:** konieczna jest aktualizacja [zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami](#) Eurojustu, który umożliwia tej agencji kontrolę krzyżową różnych spraw w celu koordynowania unijnej walki z poważną przestępczością transgraniczną, w tym z terroryzmem. Ponadto zmiany w mandacie Europolu wprowadzą powiązanie na zasadzie informacji o **istnieniu lub braku trafienia** (ang. *hit/no-hit*) w wyniku porównania danych między EPPO a Europolem. Dzięki takim **powiązaniom** między swoimi systemami zarządzania sprawami Eurojust, Europol i EPPO będą miały na bieżąco wiedzę o prowadzonych postępowaniach przygotowawczych lub czynnościach z zakresu wnoszenia i popierania oskarżeń. W 2021 r. Komisja przedstawi również inicjatywy ustawodawcze dotyczące cyfrowej wymiany informacji na temat transgranicznych spraw dotyczących terroryzmu oraz utworzenia **platformy współpracy wspólnych zespołów**

dochodzeniowo-śledczych.

- **Lepszy dostęp do informacji:** elektroniczne bazy danych są łatwe do przeglądania, minimalizują koszty dla użytkowników oraz są odporne na sytuacje kryzysowe. W związku z tym państwa członkowskie powinny dążyć do cyfryzacji swoich rejestrów i ich wzajemnego połączenia.
- **Narzędzia informatyczne na potrzeby współpracy transgranicznej:** [e-CODEX](#) (elektroniczna wymiana informacji z dziedziny e-sprawiedliwości) jest głównym narzędziem bezpiecznej współpracy w transgranicznych postępowaniach w sprawach cywilnych, handlowych i karnych. Obecnie tylko niektóre państwa członkowskie korzystają z tego narzędzia. Przyjęty dziś wniosek ustawodawczy Komisji ma uczynić e-CODEX złotym standardem do celów zapewnienia bezpiecznej komunikacji cyfrowej w transgranicznych postępowaniach sądowych we wszystkich państwach członkowskich. Od 1 lipca 2023 r. Komisja powierza ten system agencji [eu-LISA](#). Innym narzędziem cyfrowym jest eEDES (system cyfrowej wymiany elektronicznego materiału dowodowego), który wykorzystywany jest przez niektóre państwa członkowskie do szybkiej i bezpiecznej wymiany europejskich nakazów dochodzeniowych, wniosków o wzajemną pomoc prawną oraz powiązanych dowodów w formie cyfrowej zamiast drogi pocztowej. Przyjmując dziś wniosek ustawodawczy, Komisja zachęca wszystkie państwa członkowskie do przyłączenia się do eEDES. Wymienione narzędzia informatyczne zmodernizują unijne systemy wymiaru sprawiedliwości i wygenerują prawdziwą europejską wartość dodaną.

Przyjęte środki są pierwszym elementem reakcji UE na potrzebę dalszej cyfryzacji naszych systemów wymiaru sprawiedliwości. Będą one finansowane z mechanizmów dostępnych w ramach kolejnych wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027 i instrumentu Next Generation EU.

Europejskie szkolenie kadr wymiaru sprawiedliwości

Ze **sprawozdania rocznego za 2020 r. na temat europejskiego szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości** wynika, że w 2019 r. ponad **180 tys. pracowników wymiaru sprawiedliwości** – 12,9 proc. wszystkich pracowników wymiaru sprawiedliwości w UE – zostało przeszkolonych w zakresie prawa UE lub prawa innego państwa członkowskiego. Ogółem, od czasu przyjęcia pierwszej strategii szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości w 2011 r., przeszkolono w zakresie prawa UE **1,2 mln pracowników wymiaru sprawiedliwości**.

W drugiej edycji **strategii UE na rzecz szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości** rozszerza się zakres unijnej oferty szkoleniowej dla pracowników wymiaru sprawiedliwości o nowe obszary polityki, takie jak cyfryzacja i sztuczna inteligencja, wyposażając ich w wiedzę i umiejętności niezbędne do sprostania wyzwaniom XXI wieku. W jej ramach określono również ambitne cele: do 2024 r. szkolenie w zakresie prawa UE ma przejść 65 proc. sędziów i prokuratorów oraz 15 proc. adwokatów rocznie. Strategia wspiera również pracowników wymiaru sprawiedliwości na Bałkanach Zachodnich i w innych krajach partnerskich UE, w Afryce i w Ameryce Łacińskiej. Ponadto pracownicy wymiaru sprawiedliwości będą mogli wyszukiwać kursy szkoleniowe na temat prawa UE za pośrednictwem [europejskiej platformy szkoleniowej](#). Dziś rozpoczęła się pierwsza faza testów platformy, a pełną operacyjność ma ona osiągnąć w 2021 r.

Dalsze działania

Zestaw narzędzi przedstawiony w dzisiejszym komunikacie w sprawie cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości zostanie omówiony z organami administracji publicznej, organami sądowymi, organizacjami zrzeszającymi przedstawicieli zawodów prawniczych i innymi zainteresowanymi stronami w celu zapewnienia szybkich i konkretnych działań następczych. Wiosną 2021 r. Komisja i ówczesna prezydencja Rady UE zorganizują konferencję UE na temat szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości.

Kontekst

Przedstawiony dziś pakiet przyczynia się do realizacji priorytetów Komisji w zakresie [Nowego impulsu dla demokracji europejskiej](#) i [Europy na miarę ery cyfrowej](#).

Szkolenie kadr wymiaru sprawiedliwości jest wspólnym obowiązkiem państw członkowskich, a jego rozwój wspiera szereg zainteresowanych stron: podmioty świadczące usługi szkoleniowe, krajowe i europejskie organizacje zrzeszające przedstawicieli zawodów prawniczych. Europejskie szkolenie kadr wymiaru sprawiedliwości opiera się na doświadczeniach zdobytych od czasu przyjęcia [europejskiej strategii szkoleniowej dla pracowników wymiaru sprawiedliwości na lata 2011–2020](#) i odzwierciedla wyniki [przeprowadzonej przez Komisję oceny strategii na lata 2011–2020](#) oraz szerokich konsultacji społecznych przeprowadzonych przez Komisję w 2018 r.

Dnia 13 października 2020 r. Rada [przyjęła konkluzje](#), w których zachęca państwa członkowskie do

korzystania z narzędzi cyfrowych na wszystkich etapach postępowania sądowego. Rada wezwała Komisję, by do końca 2020 r. opracowała kompleksową strategię UE na rzecz cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości.

Dodatkowe informacje

- [Komunikat w sprawie cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości w UE](#)
- [Dokument roboczy służb Komisji](#)
- [Wniosek ustawodawczy dotyczący rozporządzenia w sprawie zapewnienia długoterminowej stabilności systemu e-CODEX](#)
- [Strategia w zakresie europejskiego szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości na lata 2021–2024](#)
- [Sprawozdanie roczne na temat europejskiego szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości](#)
- [Europejska platforma szkoleniowa](#)

IP/20/2246

Kontakty z mediami:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Katarzyna KOLANKO](#) (+ 32 2 296 34 44)

[Jördis FERROLI](#) (+32 2 299 27 29)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)